

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (EİT)

EİT'in kuruluş amacı; üye ülkelerin kalkınmalarına katkıda bulunmak, ticari engelleri kaldırmak ve bölge içi ticareti geliştirmek, küresel pazarlarla bütünleşmeyi teşvik etmek, üye ülkeler arasındaki kültürel ve tarihi bağları güçlendirmektir.

Genel Sekreter Yardımcılıklarına bağlı, 12 Sektör Direktörlüğü bulunmaktadır. Bunlar; 1. Ticaret ve Yatırım, 2. Ulaştırma ve Haberleşme, 3. Turizm, **4. Enerji, Madenler ve Çevre**, 5. Tarım ve Sanayi, 6. İnsan Kaynakları ve Sürdürülebilir Kalkınma, 7. Proje Yönetimi, 8. Hukuki İşler, 9. Yargı ve Parlamento Koordinasyonu, 10. Uluslararası İlişkiler, 11. Koordinasyon ve İzleme ve 12. Ekonomik Araştırma ve İstatistik Direktörlüğüdür.

Bakanlığımız faaliyetleri, Enerji, Madenler ve Çevre Direktörlüğü altında koordine edilmekle birlikte, bazen Tarım ve Sanayi Direktörlüğü altında da ilgili faaliyetler olabilmektedir.

EİT yönetsel yapısı;

- **Devlet Başkanları Zirvesi**; 2 yılda bir yapılır, Bakanlar Konseyinin kararlarını onaylar.
- **Bakanlar Konseyi** (COM); temel politika belirleyicisi ve karar alma organıdır. Üye ülkelerin Dışişleri Bakanları'ndan ve aynı düzeydeki hükümet temsilcilerinden oluşur, yılda bir kez üye ülkelerden birinde toplanır.
- **Daimi Temsilciler Konseyi** (CPR); üye ülkelerin Tahran Büyükelçileri ve İran Dışişleri Bakanlığı'nın EİT İşlerinden Sorumlu Genel Direktörü'nden oluşmakta, aylık toplanmaktadır. **(Koordinasyon Dışişleri Bakanlığınca yapılmaktadır.)**
- **Bölgesel Planlama Konseyi** (RPC); üye ülkelerin Planlama Kuruluşlarının başkanlarından/benzer bir otoriteden oluşmakta, yıllık toplanmaktadır. Gelecek yılın faaliyetleri, mevcut işlerin durumları burada değerlendirilmekte ve planlanmaktadır. **(Koordinasyon Cumhurbaşkanlığı SBB tarafından yapılmaktadır)**
- Başkanlık, her yılın başında Üye Devletler arasında alfabetik sıraya göre dönüşümlü olarak yapılmaktadır. 2025 yılı için

Gerektiğinde Tarım, Ticaret, Enerji, Orman-Su (veya ülkelerdeki muadilleri) Bakanlıkları toplanabilmekte, ama bunların karar yetkileri bulunmamaktadır.

İlişkilerimiz

14-16 Aralık 2021 tarihlerinde **Antalya'da** "EİT Bölgesinde Arazi Bozulumu ve Çölleşmeyle Mücadele Projesinin Geliştirilmesi Çalıştay" gerçekleştirilmiştir. Çalıştay'a; EİT Sekreteryası, EİT'e üye ülkelerin çölleşme/arazi bozulumu konusunda ilgili kurumları (**Azerbaycan, İran, Kırgızistan, Pakistan, Tacikistan, Türkiye ve Özbekistan**), **UNCCD Bölgesel Ofisi** ve **FAO Orta Asya Ofisinden** olmak üzere 25 uzman katılım sağlamıştır. Çalıştayda detaylı olarak tartışılan ve ülke görüşleri alınan Projenin **mantıksal çerçevesine ilişkin endişeler olduğu ve üye ülkelerce de çok benimsenmediği** anlaşılmıştır. Bu doğrultuda; Projenin uygulanabilirliği açısından, küçük parçalara ayrılarak yapılmasının daha faydalı olacağı konusu dile getirilmiştir.

TÜRK DEVLETLERİ PARLAMENTER ASAMBLESİ (TÜRKPA)

21-22 Şubat 2008 tarihleri arasında Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye'den Parlamento Başkanvekillerinin katılımıyla Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi'nin kurulmasına yönelik ilk çalışma grubu toplantısı Antalya'da gerçekleştirilmiş ve anılan ülkelerin Parlamento Başkanvekilleri tarafından Taslak Anlaşma Metni ile Niyet Mektubu imzalanmıştır. Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) **21 Kasım 2008** tarihinde İstanbul'da yer alan "Dolmabahçe Sarayı"nda, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye Cumhuriyeti Parlamento Başkanlarının imzalamış olduğu Anlaşma ile kurulmuştur.

TÜRKPA'nın amaçları;

- Parlamentolar arası işbirliğinin kalite yönünden yüni aşaması olan parlamento diplomasisi araçlarının yardımıyla devletler arasında politik diyalogun daha da geliştirilmesine katkıda bulunmak;
- Tarih, kültür ve dil ortaklığına dayanarak ulusal yasamaların yakınlaştırılması ve parlamentolar arası işbirliğine ilişkin diğer konularda karşılıklı faaliyetin daha da yoğunlaştırılması.
- Türk dili konuşan ülkeler ve diğer bölge ülkeleri arasında karşılıklı faydalı ve eşit düzeyli işbirliğinin geliştirilmesine katkıda bulunmak;
- Üye ülkelerin yasamalarının, aynı zamanda kültürel mirasın ve tarih, sanat, edebiyat ve diğer alanlarda Türk dili konuşan ülkeler için ortak önem taşıyan değerlerin korunması ve gelecek nesillere devredilmesine yönelmiş yasamaların yakınlaştırılması üzere tavsiyeler vermek;
- Taraflar arasında politik, sosyo-ekonomik, kültürel, insani, hukuki ve diğer alanlarda ilişkilerin geliştirilmesine yardım göstermek yönünde faaliyetleri devam ettirmektedir.

Organları

Komisyon Başkanlıkları

- Çevre, Doğal Kaynaklar ve Sağlığın Korunması Daimi Komisyonu (Azerbaycan)
- Eğitim, Kültür, Sosyal ve İnsani Meseleler Daimi Komisyon (Kırgızistan)
- Ekonomik İşbirliği Daimi Komisyonu (Kazakistan)
- Hukuk İşleri ve Uluslararası İlişkiler Daimi Komisyonu (Türkiye)

YİRMİLER GRUBU (G20)

Yirmiler Grubu (G20), küresel ekonomik istikrar ve sürdürülebilir büyüme için üye ülkeler arasında politika işbirliği sağlamayı, riskleri ve muhtemel finansal krizleri azaltacak düzenlemeleri teşvik etmeyi ve uluslararası finansal yapının modernizasyonunu sağlamayı hedefleyen küresel bir organizasyondur. 1999 yılında oluşturulmuştur.

G20 üye ülkeleri; Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin, Avustralya, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan, Türkiye, Avrupa Birliği ve Afrika Birliği'nden müteşekkil olup G20 toplantılarına davetli ülkelerin ve kuruluşların temsilcileri de katılım sağlamaktadır.

G20, küresel ekonomi ile bağlantılı, kalkınma, enerji güvenliği, iklim değişikliği, yoksulluğun giderilmesi, istihdam, yolsuzlukla mücadele ve gıda güvenliği gibi diğer alanlara da genişlemekte, günümüz ihtiyaçları doğrultusunda ekonomik ve mali sistemin yeniden yapılandırılmasına odaklanmaktadır.

1999 yılında kurulan G20'nin Daimi Sekreteryası bulunmamakta olup, Dönem Başkanlığı üye ülkeler arasında 1'er yıllık sürelerle değişmektedir. Başkanlığını üstlenen ülke bir yıl boyunca Sekreteryaya görevini de üstlenmektedir.

2025 Dönem Başkanlığı Güney Afrika tarafından yürütülmektedir.

G20 Güney Afrika Dönem Başkanlığının teması "Dayanışma, Eşitlik ve Sürdürülebilirlik" olarak belirlenmiştir. Bu dönemde, 15 çalışma grubu faaliyet gösterecek olup, Türkiye bu gruplardan "Çevre ve İklim Sürdürülebilirliği" grubunda temel rol oynayacak, "Tarım, Enerji, Afet Riskini Azaltma ve Turizm" gruplarında ise destekleyici rol üstlenecektir.

Küresel Arazi Girişimi (Global Land Initiative)

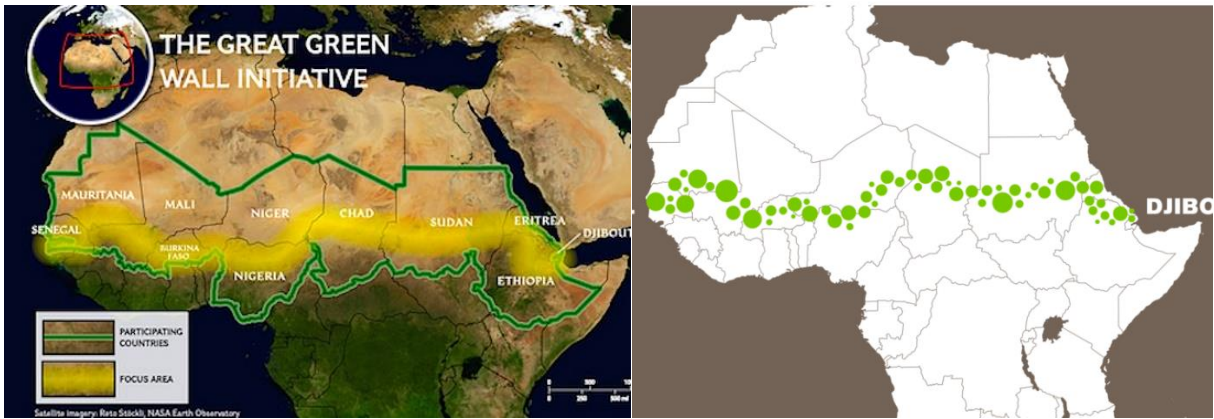
2020 yılında gerçekleşen G20 Çevre Bakanları Toplantısında arazi bozulumu ve habitat kaybı ön plana çıkarılmıştır. Toplantının somut çıktılarından biri, Suudi Arabistan tarafından başlatılan "Arazi Bozulumunun Azaltılması ve Karasal Habitatların Korunmasını Geliştirmeye Yönelik Küresel Girişimi" olmuştur. 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin uygulanması için G20 üyesi ve üyesi olmayan ülkeler arasında gönüllü olarak işbirliğini geliştirmek amacıyla başlatılan Girişim, gönüllülük esasına dayalı olarak 2040 yılına kadar bozulmuş arazilerin % 50 oranında azaltılması hedeflemektedir.

Bu amaçla üç hedef belirlenmiştir. İyi uygulamaların paylaşımıyla arazinin korunması ve habitat kaybının, arazinin bozulmasının ve parçalanmasının durdurulması; entegre, sürdürülebilir ve dayanıklı arazi ve peyzaj yönetiminin teşvik edilmesi; bozulmuş arazilerin restorasyonu yani eski haline getirilmesidir.

BÜYÜK YEŞİL DUVAR - PANAFRİKA

Büyük Yeşil Duvar, Afrika'da Senegal'den Cibuti'ye, 7.775 km uzunluğunda 15 km genişliğinde bir hatta, çölleşme ve arazi bozulumuyla mücadele etmeyi hedefleyen 2007 yılında başlatılan bir girişimdir. Yeşil Duvar aslında, sürdürülebilir arazi yönetimi uygulamalarının bir araya toplandığı mozaik tasvir eden bir **metafordur**. Girişimin koordinasyonunu sağlamak, kaynakların harekete geçirilmesi ve eylemlerin uygulanmasını desteklemek amacıyla **2010'da** Çad'da 11 ülkenin imzaladığı bir anlaşmayla Büyük Yeşil Duvar Pan Afrika Ajansı oluşturulmuş ve icra direktörü atanmıştır.

Ajans'a üye 11 Afrika ülkesi, Burkina Faso, Cibuti, Çad, Eritre, Etiyopya, Mali, Moritanya, Nijer, Nijerya, Senegal ve Sudan'dır.

Türkiye Cumhuriyeti mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Panafrika Büyük Yeşil Duvar Ajansı arasında, 30 Mayıs 2016 tarihinde, Konya/Türkiye'de "**Çölleşme İle Mücadele Alanında Mutabakat Zaptı**" imzalanmıştır. İşbirliği konuları arasında çölleşmeyle mücadele, su, rüzgâr ve kumul erozyonu, kuraklık, izleme, coğrafi bilgi sistemleri, havza yönetimi, kırsal kalkınma yer almaktadır.

PAN Afrika Büyük Yeşil Duvar Projesine Bakanlığımızca destek vermek üzere, FAO-Türkiye Ormancılık Ortaklık Programı (FTFP) kapsamında, "**Sudan, Moritanya ve Eritre'de KÖPRÜLER İslah Çalışmalarının, Gelirin, Kalkınmanın Arttırılması, Ekosistem Hizmetlerinin Sağlanması**" konulu proje 2018-2023 tarihleri arasında uygulanmıştır.

SILVA-MEDITERRANEA (Akdeniz Ormancılığı Meseleleri Komitesi)

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) altında farklı konularda Komisyon ve Komiteler bulunmaktadır. **Akdeniz Ormancılığı Meseleleri Komitesi (Silva Mediterranea)** bu komitelerden birisi olup, FAO “teknik danışma organı” sıfatını taşımaktadır.

Akdeniz ormanlarının, Akdeniz ekosisteminin bir bütünlük içinde yönetilmesi anlayışı 1911 yılında gündeme gelmiş, ardından 1922 yılında Sylva Mediterranea adı altında “Akdeniz Ormancılığı Birliği” kurulmuştur. 1948 yılında Sylva Mediterranea, FAO’nun bir Alt Komisyonu’na dönüşmüş ve 1956 yılında resmi olarak Silva Mediterranea adını almıştır. Son olarak, 1985’de Silva Mediterranea, Avrupa Ormanlık Komisyonu (EFC), Yakın Doğu Ormanlık Komisyonu (NEFC) ve Afrika Ormanlık ve Yaban Hayatı Komisyonu’ndaki (AFWC) Akdeniz üyesi ülkelerin bir araya gelerek deneyimler paylaşması ve işbirliği programları kurması için **Akdeniz Ormanlık Meseleleri Komitesi** olarak FAO’nun yasal bir organı haline gelmiştir.

2025 itibari ile Avrupa Birliği ve Akdeniz’e sınır olan ve Akdeniz iklimi özelliklerini taşıyan 27 Ülke ve 1 Kuruluş bu komitenin resmi üyesidir. Bu ülkeler; Arnavutluk, Cezayir, Bulgaristan, Kıbrıs, Mısır, Fransa, Yunanistan, İran, Irak, İsrail, İtalya, Ürdün, Lübnan, Libya, Malta, Fas, Portekiz, Romanya, Suudi Arabistan, Sırbistan, Slovenya, İspanya, Sudan, Suriye, Tunus, **Türkiye**, Yemen ve Avrupa Birliği’dir.

Üye ülkeler arasında iletişimi sağlamak amacıyla farklı alanlarda 5 çalışma grubu bulunmaktadır. Bunlar;

Çalışma Grubu1: **Orman Yangınları** İspanya tarafından oluşturulmuştur.

Çalışma Grubu2: **Mantar Mesesi ve Odun Dışı Orman Ürünleri** Portekiz tarafından oluşturulmuştur.

Çalışma Grubu3: **Orman Genetik Kaynağı** İtalya tarafından oluşturulmuştur.

Çalışma Grubu 4: **Kentsel ve Kent Çevresi Ormancılığı** İtalya tarafından oluşturulmuştur.

Çalışma Grubu 5: **Çölleşme ve Akdeniz Kurak Alanlarının Restorasyonu** Türkiye tarafından oluşturulmuştur.

Başkanlığını 2025 yılı itibariyle Mohamed Naoufel Ben Haha (Tunus Orman Genel Müdürlüğü) yürütmektedir. **Sekretaryasında;** Dr. Giovanbattista de Dato (İtalya), Lucía Rivera Lima (Guatemala) ve Satia Ras (Endonezya) yer almaktadır.

Çölleşme ve Akdeniz Kurak Alanların Rehabilitasyonu Çalışma Grubu

“**Çölleşme ve Akdeniz Kurak Alanlarının Restorasyonu**” çalışma grubu ülkemizin tavsiyesi üzerine 21. Silva Mediterranea Oturumu’nda 2012 yılında Antalya’da kurulmuştur ve çalışmalarına devam etmektedir. Çalışma Grubunda Koordinatörlük görevini Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Daire Başkanı Emine AYDINOĞLU yürütmekte olup, sekretaryalık görevini Mühendis Güleser AVCIOĞLU yürütmektedir.